

Kicsomagolás / Bedobozolás

Geröly Viktória

Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar

Festőművész szak, 4. évfolyam

Témavezető: Dr. habil Nemes Csaba DLA

Munkáimban személyes intim környezetemmel, párkapcsolatommal, barátaimmal foglalkozom. Fotó alapú festészet jellemző rám, azonban a fotót egy vázlatnak tekintem, nem törekszem fotórealizmusra. Fotóim többsége véletlenszerű szituációkban születik, nem előre beállított képek, de akad köztük direkt szituáció is. Igyekszem kiemelni a telefonos fotó jellegzetes torzulásait, továbbá szeretem eltúlozni a tér különféle rövidüléseit. Olajfestéssel dolgozom. Képeimet erős kontúrok és a meleg színek dominanciája jellemzik. Érdekel az olajfestéknek, mint anyagnak a megmunkálhatósága. Igyekszem egy „csúszós” alapot létrehozni és arra lazúrosan festeni. Sokszor „*wet in wet*”, azaz „nedves a nedvesen” technikát alkalmazok. Szeretem a formákat redukálni, kísérletezni a színekkel való térrendezéssel. Fontos példa számomra az expresszív gyors festésre és az erős kontúrokra **Karl Horst Hödicke**, aki egy német neo-expresszionista festő. Továbbá legújabbán **Alex Katz** Velencében, a *Fondazione Giorgio Cini*-ben megtartott kiállítása is nagy hatást gyakorolt rám a leegyszerűsített gyors formaalkotásban.

Pályamunkám címe (**Kicsomagolás / Bedobozolás**) a kép szituációjára utal: a jelenet egy csomag kibontásáról szól. A szobát betérítik a különféle dobozok és csomagolóanyagok, rendetlenség van. Első ránézésre semmi különleges nincs ebben a jelenetben, azonban engem mégis ezek a hétköznapi témák foglalkoztatnak. Spontán szoktam ezeket a fotókat készíteni festéshez, amikor megfog egy kompozíció vagy egy mozdulat. Festés közben igyekszem, hogy ez a spontaneitás, pillanatszerűség megmaradjon a vásznon is.

Nagyon fontos számomra az első benyomás, amit tesz rám a kép. Egy festménynél első lépésnek mindig a kontúrokat határozom meg, kontrasztosan elhelyezem a formákat. Hiába festek fel valamit rosszul, sokszor nem szoktam kijavítani ezeket a hibákat, mert fontosnak tartom az ösztönös első mozdulatokat. Nem törekszem tökéletességre a perspektíva megjelenítésében, inkább expresszíven kezelem a teret, megtartom az első felfestés lazaságát. Munkamódszerem alapja a lendületes megfestés. Képeim általában 1-2 nekifutásra készülnek, *alla primán*, azonban van, hogy egy képre később is visszatérek, belenyúlok még.

Általában egy rózsaszínes árnyalattal alapozom le a vásznaimat, újabban pedig kenek egy plextol réteget rá, ami extrán csúszóssá teszi és nagyon szép felületeket lehet elérni vele. Ezt a kötőanyagot rakják bele az akrilfestékekbe, azonban egy átlátszó, fényes felületet eredményez tisztán felkenve a vásznon több rétegben. A lazúros felületek elérése érdekében bőségesen használok előre bekevert festőszert az olajfestéssel, szinte akvarellés hatást elérve ezen a sima

csúszós alapon. Nagyon izgalmasnak találom ezeket a gesztusokat, törekszem minél kevesebb eszközzel megvalósítani a mondandómat.

Említettem már a meleg színek dominanciáját a képeimmel kapcsolatban, mely egy visszatérő színvilágot eredményez. Eleinte kissé zavart, hogy mindig ugyanazokhoz a színekhez nyúlok a palettán, de több olyan festőt is találtam, akikre jellemző egy karakteres szín-dominancia. Kortárs festők közül jó példa **Salman Toor**, aki egy Amerikában élő fiatal pakisztáni művész. Velem ellentétben nála a zöld és egyéb hidegebb árnyalatok dominálnak, azonban akadnak képei melegebb árnyalatokkal is. Ő témáiban és festészetében is nagy hatást gyakorolt rám. Már pár éve követem a munkásságát és volt szerencsém élőben is megtekinteni a képeit a Velencei Biennálén a kuratori kiállításon, ami egy meghatározó és tanulságos élmény volt.

Visszatérve a pályamunkámra, ez a festmény egy ablak én személyes hétköznapi életemre. Amikor a néző nézi a képet, gyakorlatilag az én nézőpontommal azonosul, festményeimmel felajánlom a nézőnek a saját nézőpontomat, aminek a középpontjában jelen esetben a párom áll. Minden jelenetnek egy személyes hangvétele van, már-már súrolja a *voyeurizmus* határát, azonban nem erotikus célzattal teszem ezt. A meztelenség (ami korábban gyakoribb volt a képeimen) az akt a mindennapok elemeiként jelenik meg. Fontosnak tartom az emberi testtel való kapcsolatunkat, hogy hogyan állunk a meztelen test látványához.

Nagy inspiráció volt számomra **Jenna Gribbon** művészete. Jenna Gribbon egy kortárs Brooklyn-i festőnő, aki feleségét, családját és barátait festi meg, ezen belül is a partnerét egy sokkal intimebb hangvétellel. Gyakran jelenik meg önmaga is a kompozícióban lógó lábak és más testrészek formájában. Ez a „*female gaze*”, azaz „női nézőpont” teljes mértékben áthatja az én képeimet is. Megengedem a nézőnek, hogy betekintést kapjon az én intim világomba, a „buborékomba”, amiben élek és amiben a legjobban érzem magamat – a saját biztonságos környezetemet ajánlom fel, ami mindenkinek van és mindenkinek mást jelent. A művészettörténetben több olyan példát találunk, ahol a személyességnek, privát nézőpontnak nagy jelentősége van, például **Pierre Bonnard** esetében, akinek teljes munkássága alatt állandó témája volt a felesége, vagy akár **Rippl-Rónai József** családjáról készült festményei.

2023-ban kezdtem el festeni a **Rotting in bed**, azaz **Ágyban rohadás** sorozatot, amin önportrék jelennek meg ugyanazon szituációban, ágyban fekve. Ezeknek a képeknek is az alapja ez a saját hétköznapi életembe való intim betekintés, azonban ezeken a képeken nem a saját nézőpontom

érvényesül, hanem ellenkezőleg. Ezeknek az alkotásoknak az alapja mindig egy olyan fotó, amit a párom készít rólam alvás, pihenés közben. A művész és a múzsa szerep összeolvad mind a kettőnk vonatkozásában. Nem szoktunk összebeszélni, hogy ezek a képek mikor szülessenek meg, így igyekszem megtartani a szituáció spontaneitását. Így a nézőpont felcserélődik, más megfigyelésében festem meg saját magamat, egyszerre leszek én a téma, miközben kívülállóvá is válok. Számomra ez egy ambivalens folyamat, ugyanis egy zárkózott embernek tartom magam idegenek előtt, azonban ezzel a témával kiszolgáltatatom magamat mások percepciójának.

Ebben a sorozatban kezdtem el kis titkos üzeneteket elrejtetni a falra felfestett műalkotásokkal. Nem várom el a nézőtől, hogy ismerje ezeket az alkotásokat, vagy a jelentésüket, ezeknek abszolút személyes indíttatása és jelentése van. A **Rotting in bed III.** és a **Kalózok** című munkámon is két **Claude Cahun** fotó szerepel. Claude a XX. század első felének egy korai szürrealista alakja, aki önportrékkal feszegette az identitás határait. Az **Ophelia Remastered (Rotting in bed IV.)** képen pedig **Sir John Everett Millais** *Ophelia* festményének egy részlete szerepel.

A **Kicsomagolás / Bedobozolás** előzménye egy textilkollázs, amit több hónappal a kép megfestése előtt készítettem el. Festés mellett párhuzamosan foglalkozom textillel is, amik ugyan azon az elven alapulnak, mint a festményeim, azonban szeretnék egy sokkal dekoratívabb, bizonyos szempontból sematikusabb képalkotást megvalósítani velük. Ezek sokkal erősebben feminista-aktivista jellegűek. Az említett alkotáson ugyan azt a fotót foglalmaztam meg, mint a pályamunkámnál. Itt az érdekelt, hogy hogyan lehet egy klasszikusan női tevékenységnek tekintett műfajba ágyazni a gondolataimat érzékiségről, identitásról, kicsit önironikus, enyhén provokatív módon. Ez a technika egy teljesen más szemléletmódot követel meg, mint a festés, ami festőként egy izgalmas kihívás számomra.

Festészetben szeretném ezt a témát az eddigieknél nagyobb formátumban megvalósítani, akár teljes életnagyságban, minél közelebb engedve a nézőt, hogy szinte a jelentben érezze magát. Azt lássa, amit én látok, esetleg érezze, hogy én mit érzek ebben a pillanatban, ezzel kapcsolatot létesítve a festő, a modell és a megfigyelő között, hogy a néző tudjon a művész, vagy akár a múzsa szerepébe is beilleszkedni.